

[Justitsministeren.]

Retsvæsen i 1957 — jeg har ikke siden set denne artikel imødegået på vægtig måde. Heri kommer professor Ross til det resultat, at hverken Den arnamagnæanske Stiftelse eller universitetet har en ejendomsret til samlingerne, der svarer til begrebet „ejendomsret“ i grundlovens § 73. Det ærede medlem hr. Thestrup gjorde til dels det samme synspunkt gældende. Det, professoren peger på, er, at for det første har hverken stiftelsen eller universitetet en enret til brug eller benyttelse af samlingen, snarere tværtimod efter fundatsen. Dernæst har hverken stiftelsen eller universitetet en retslig dispositionsret, som f. eks. tillader en af disse institutioner at sælge samlingen eller dele af den. For det andet kan der ej heller i disse samlinger gøres udlæg eller på anden måde fyldestgørelse for gæld, der påhviler universitetet.

Under hensyn til alt dette kommer professor Ross til det resultat, at der her ikke er tale om en ejendomsret i den forstand, hvori grundlovens § 73 opererer med dette begreb, og professoren siger, at der er alene tale om en beføjelse til at administrere samlingen overensstemmende med fundatsen. Jeg gør opmærksom på, at professoren kommer til det resultat, at administrationen — d. v. s. regeringen — ville kunne disponere over samlingen uden at gå vejen over lovgivningsmagten.

Det ærede medlem hr. Poul Møller stillede det spørgsmål, hvorfor man gik lovgivningsvejen. Jeg skal ikke komme ind på en mere udførlig redegørelse for begrundelsen, men vil blot gøre den bemærkning, at hvis man ikke havde gjort det, hvis regeringen, hvis den højtærede undervisningsminister havde handlet på egen hånd, ville vi have mødt en voldsom kritik — og efter mit skøn en berettiget kritik. Jeg synes, det er særdeles rimeligt og naturligt i et spørgsmål af denne art, hvor der også kan være diskussion — naturligvis — om administrationens beføjelser, at gå til folketinget, og jeg synes ikke, det er rimeligt at bebrejde regeringen, at den har gjort det.

Somme tider — det må jeg måske have lov til at sige — forfalder det ærede medlem hr. Poul Møller til lidt flotte bemærkninger. Det ærede medlem gjorde en bemærkning

om semi-juridiske synspunkter. Jeg ved ikke, om det går på professor Ross' artikel; hvis det er tilfældet, forventer jeg naturligvis en saglig imødegåelse af denne artikels indhold. Men det kan vel i hvert fald næppe gå på universitetet. Det er for mig oplyst, at universitetet i sin skrivelse af 26. april i år har sagt bl. a. — jeg beder om tilladelse til et kort citat —:

„Universitetet er ganske klar over, at det står i de lovgivende myndigheders magt at foretage vidtgående ændringer i — eller endog helt at ophæve — det retsgrundlag, på hvilket Den arnamagnæanske Stiftelse hviler.“

Det er altså klart universitetets opfattelse af lovgivningsmagtens beføjelser, og jeg føjer til, at universitetet heller ikke i spørgsmålet om det økonomiske indgreb i stiftelsens legatkapital har gjort forsøg på at påberåbe sig grundlovens § 73.

Jeg mener ikke, der kan være tale om ekspropriation; men jeg har fundet det nødvendigt at gøre disse bemærkninger, for hvis der var tale om ekspropriation, var det af den højtærede undervisningsminister fremsatte lovforslag grundlovsstridigt, da det intet indeholder om erstatning. Derfor mener jeg, det er nødvendigt at fremhæve disse synspunkter.

Må jeg så i øvrigt sige, at det, der sker ved det af den højtærede undervisningsminister fremsatte lovforslag, er, at Den arnamagnæanske Stiftelse deles i to, idet enkelte beføjelser — herunder bevarelsen, bestyrelsen og den øverste kontrol med en del af samlingerne — overføres til islandske myndigheder og den islandske stat. Det er altså dele af fundatsens bestemmelser, der ændres, medens andre bestemmelser, herunder formålsbestemmelserne, består uforandret. Det er det, der ligger i lovforslaget. Ekspropriationssynspunktet kommer efter mit skøn ikke ind i billedet.

Må jeg endelig gøre en bemærkning til det ærede medlem hr. Poul Møller, som hæftede sig så meget ved retsgrundlaget og spurgte, om der fra islandsk side var rejst retskrav. Må jeg over for det ærede medlem pege på bestemmelsen i traktatudkastets artikel 6, som efter mit skøn gør det aldeles klart, at hvad der måtte have foreligget i den retning, er frafaldet og frafaldet fremover.